

SEDMIČNI PREGLED KRETANJA NA GLOBALNIM FINANSIJSKIM TRŽIŠTIMA
04.03.2019.- 08.03.2019.

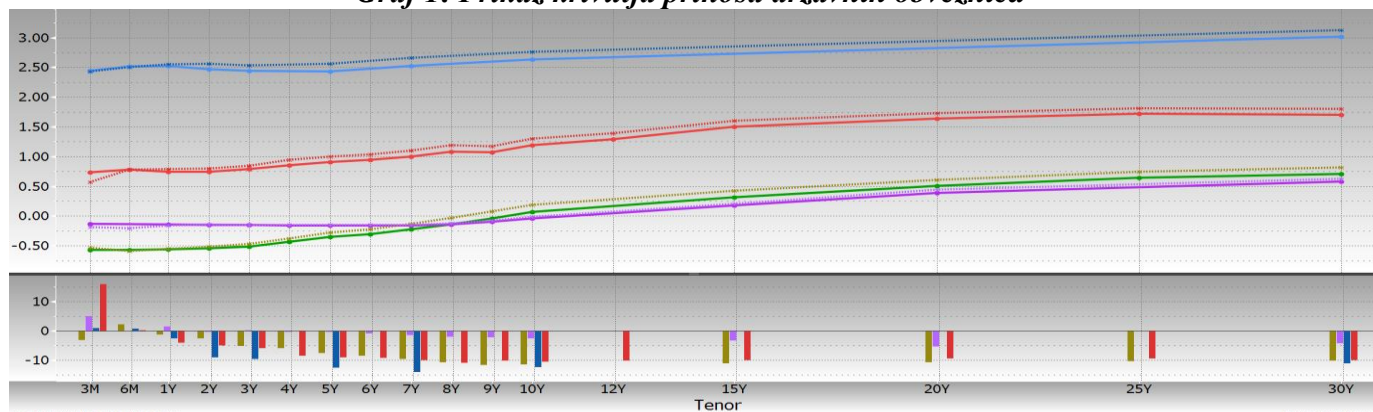
Tabela 1: Prikaz kretanja prinosa na državne obveznice

Prinosi	Eurozona			SAD			Velika Britanija			Japan		
	1.3.19	-	8.3.19	1.3.19	-	8.3.19	1.3.19	-	8.3.19	1.3.19	-	8.3.19
2 godine	-0,51	-	-0,53	2,55	-	2,46	0,80	-	0,75	-0,15	-	-0,15
5 godina	-0,27	-	-0,35	2,56	-	2,43	1,00	-	0,91	-0,15	-	-0,15
10 godina	0,18	-	0,07	2,75	-	2,63	1,30	-	1,19	-0,01	-	-0,03

Tabela 2: Prikaz kretanja prinosa na njemačke Bubillove

Dospijeće	Prinosi		
	1.3.19	-	8.3.19
3 mjeseca	-0,504	-	-0,525
6 mjeseci	-0,590	-	-0,568
1 godina	-0,523	-	-0,536

Graf 1: Prikaz krivulja prinosa državnih obveznica

Graf prikazuje krive prinosa Njemačke (zeleno), SAD (plavo), Velike Britanije (crveno) i Japana (ljubičasto) za periode od 3 mjeseca do 30 godina na dane 08.03.2019. godine (pune linije) i 01.03.2019. godine (isprekidane linije). Na donjem dijelu grafa je prikazana razlika između vrijednosti odgovarajućih prinosa na navedene datume.

EUROZONA

Vijest koja je obilježila proteklu sedmicu je **odluka ECB da uvede novi krug targetiranih dugoročnih kredita za banke (TLTRO 3) sa periodom otplate od dvije godine, čija se implementacija očekuje u septembru tekuće godine i biće raspoloživa do marta 2021. godine.** Iako se već duže vrijeme špekulisalo o tome, navedena odluka je došla ranije od tržišnih očekivanja, odnosno prije junske sjednice ECB. Na sjednici koja je održana u četvrtak ECB je zadržala referentnu kamatnu nepromijenjenu na nivou od 0,0%, ali je saopšteno da se **očekuje da će referentna kamatna stopa ostati nepromijenjena najmanje do kraja 2019. godine, što je, takođe, više pesimistično u poređenju sa prethodnim navodima „tokom ljeta 2019. godine“.**

Što se tiče inflacije, predsjednik ECB Draghi je izjavio da se očekuje da će inflacija do kraja tekuće godine bilježiti pad. Naglašeno je da je ECB spremna da prilagodi sve instrumente monetarne politike u skladu s potrebama i da je odluka o novim mjerama donesena jednoglasno. Rizici za privredu eurozone su opisani kao „usmjerni ka dolje“. Potvrđeno je da će nastaviti s reinvestiranjem sredstava po osnovu dospjelih obveznica, koje je ECB kupovala putem programa kupovina obveznica. **ECB je objavila nove nadalje revidirane prognoze za eurozonu u naredne tri godine, a najoštrije su smanjene prognoze za 2019. godinu u poređenju s prognozama od prije tri mjeseca. Sada se očekuje rast GDP-a u 2019.**

godini od 1,1% (ranije očekivano 1,7%), 1,6% u 2020. godini te 1,5% u 2021. godini. **Prognoze stope inflacije eurozone u 2019. godini su smanjene na 1,2% (ranije očekivano 1,6%), 1,5% u 2020. godini te 1,6% u 2021. godini.** Sve navedeno **uticalo je na značajan pad prinosa obveznica eurozone, kako sigurnijih tako i perifernih obveznica.** Tako je prinos njemačkih desetogodišnjih obveznica smanjen na 0,067%, što je najniži nivo zabilježen od oktobra 2016. godine. Blaga korekcija prinosa nagore zabilježena je u petak, s tim da je posmatrano na sedmičnom nivo zabilježen pad prinosa između 2,5 i 11,5 baznih poena, pri čemu su najviše smanjeni prinosi obveznica dužeg roka dospijea. Neočekivano, odluka ECB je djelovala i na oštar pad prinosa italijanskih obveznica, koji su u odnosu na prethodnu sedmicu smanjeni između 21 i 24 bazna poena. Razlika između desetogodišnjih njemačkih i italijanskih obveznica je smanjena na oko 240 baznih poena. Protoklog petka se pojavila nepotvrđena informacija da su intenzivirani pregovori o potencijalnom spajanju Deutsche Bank i Commerzbank.

Pored smanjenih prognoza ECB, **OECD je, takođe, prošle sedmice smanjila prognoze globalnog privrednog rasta za tekuću godinu na 3,3% sa 3,5%,** koliko je očekivano u novembru prošle godine. OECD navodi da se slabosti u eurozoni i Kini pokazuju više istrajnim, da je trgovinski rast zabilježio snažno smanjenje, kao i da se nastavljaju neizvjesnosti oko Brexita. Prognoze privrednog rasta eurozone su smanjene na 1% sa 1,8%, koliko je ranije očekivano. Prognoze privrednog rasta za Italiju su smanjene na -0,2%, dok se u novembru očekivao rast od 0,9%. Takođe, prognoze za Njemačku su smanjene u odnosu na one iz novembra, te se sada očekuje rast od 0,7% u poređenju sa ranijih 1,6%. Vezano za pitanje eurozone, OECD smatra da bi ECB trebalo da signalizira odgađanje bilo kakvih povećanja kamatnih stopa i da po mogućnosti implementira nove mjere kako bi se poboljšalo kreditiranje banaka.

Tabela 3: Kretanje ekonomskih indikatora za eurozonu

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Sentix indeks povjerenja investitora – EZ	MAR	-3,1	-2,2	-3,7
2.	Maloprodaja – EZ (G/G)	JAN	2,1%	2,2%	0,3%
3.	Maloprodaja – Italija (G/G)	JAN	-	1,3%	-0,8%
4.	Proizvođačke cijene – EZ (G/G)	JAN	2,9%	3,0%	3,0%
5.	PMI kompozitni indeks – EZ (final.)	FEB	51,4	51,9	51,0
6.	GDP – EZ (kvartalno)	IV kvartal	0,2%	0,2%	0,1%
7.	GDP – Italija (kvartalno)	IV kvartal	-0,2%	-0,1%	-0,2%
8.	GDP – Grčka (kvartalno)	IV kvartal	0,2%	-0,1%	1,0%
9.	Fabričke porudžbine – Njemačka (G/G)	JAN	-3,2%	-3,9%	-4,5%
10.	Prerađivačka proizvodnja – Francuska (G/G)	JAN	-0,2%	0,9%	-2,0%
11.	Industrijska proizvodnja – Francuska (G/G)	JAN	0,5%	1,7%	-2,5%
12.	Industrijska proizvodnja – Finska (G/G)	JAN	-	2,6%	1,6%
13.	Industrijska proizvodnja – Španija (G/G)	JAN	-1,6%	2,4%	-5,9%
14.	Industrijska proizvodnja – Italija (G/G)	JAN	-3,0%	-0,8%	-5,5%
15.	Industrijska proizvodnja – Grčka (G/G)	JAN	-	3,4%	1,1%
16.	Zaposlenost – EZ (kvartalno)	IV kvartal	-	0,3%	0,2%
17.	Promjena broja nezaposlenih – Španija (u '000)	FEB	-	3,3	83,5
18.	Stopa inflacija – Holandija	FEB	2,3%	2,6%	2,0%

SAD

Protekle sedmice objavljen je „Beige Book“ u kojem je Fed ukazao da je usporenje globalnog rasta kao i zatvaranje Vlade više od mjesec dana imalo uticaj na ekonomiju SAD u prvim sedmicama tekuće godine, ali da ekonomija nastavlja da raste, jer je na tržištu rada još uvijek prisutna veća potražnja za radnom snagom u odnosu na ponudu iste. Istovremeno, pojedini analitičari su promijenili svoja očekivanja rasta referentne kamatne stope Fed, te sada umjesto dva povećanja u ovoj godini očekuju jedno. Kao razlog promjene ovih očekivanja navodi se slabiji rast u SAD, kao i povećana tolerancija prema snažnijoj inflaciji. Ekonomisti očekuju da bi ekonomski rast u prvom kvartalu tekuće godine mogao da oštro uspori sa nivoa od 3,1%, koliko je iznosio u prošloj godini. Kao razlozi slabljenja ekonomskog rasta u prvom kvartalu navode se snažan rast zaliha u drugoj polovini prošle godine te rezidualno sezonsko prilagođavanje.

Sekretar za trgovinu SAD Lighthizer je izjavio da su dvije najveće ekonomije na svijetu, SAD i Kina, blizu toga da postignu trgovinski sporazum najranije u ovom mjesecu. Ipak, to ne znači da je trgovinski rat okončan. Takođe, Lighthizer je istakao da je potrebno još rada na ovom pitanju kako bi se osiguralo da će Peking slijediti ono na što se obavezao.

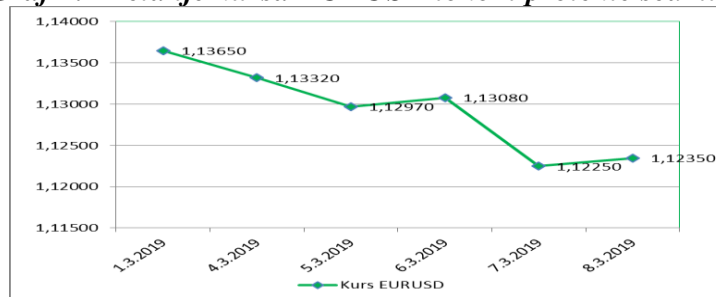
Krajem sedmice objavljeni su podaci o promjeni broja zaposlenih po sektorima, koji su tokom februara bili znatno lošiji od očekivanja, kao i od prethodnog perioda, a što je uticalo na smanjenje prinosa na američke obveznice, kao i na smanjenje indeksa dionica.

Tabela 4: Kretanje ekonomskih indikatora za SAD

Red.br.	Ekonomski indikatori		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni period
1.	Stopa nezaposlenosti	FEB	3,9%	3,8%	4,0%
2.	Nefarmerski sektor	FEB	180.000	20.000	311.000
3.	Privatni sektor	FEB	170.000	25.000	308.000
4.	Prerađivački sektor	FEB	12.000	4.000	21.000
5.	Trgovinski bilans (milijardi USD)	DEC	-57,9	-59,8	-50,3
6.	Inicijalni zahtjevi nezaposlenih za pomoć	2. MAR	225.000	223.000	226.000
7.	Bloomberg indeks potrošačkog povjerenja	3. MAR	-	62,1	61,0
8.	Indeks započelih kuća (M/M)	JAN	10,9%	18,6%	-14,0%
9.	Zarade zaposlenih (G/G)	FEB	3,3%	3,4%	3,1%
10.	PMI indeks uslužnog sektora F	FEB	56,2	56,0	56,2
11.	ISM indeks uslužnog sektora	FEB	57,4	59,7	56,7

USD je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURUSD smanjen sa nivoa od 1,1365 na nivo od 1,1235, što predstavlja smanjenje od 1,14% na sedmičnom nivou.

Graf 2: Kretanje kursa EURUSD tokom protekle sedmice

VELIKA BRITANIJA

OECD je smanjila očekivanja ekonomskog rasta za Veliku Britaniju za 2019. godinu na 0,8% sa 1,4%, koliko su njihova očekivanja iznosila u novembru. Prema anketi Reutersa, očekuje se da će Brexit, planiran za 29. mart, biti odgođen nekoliko mjeseci, dok većina ispitanika očekuje da će se dvije ekonomije na kraju dogovoriti oko sporazuma o slobodnoj trgovini. Premijerka May želi obnoviti sporazum koji je dogovorila sa EU liderima i povećala je mogućnost da će se Brexit odgoditi do juna. Šansa neurednog Brexita je prema posljednjim istraživanjima smanjena na 15%, što je najniži nivo od kada Reuters ove ankete provodi, odnosno od juna 2017. godine. Prema posljednjoj anketi Reutersa, GDP neće bilježiti rast u skorije vrijeme, dok se očekuje da bi se kvartalni rast mogao kretati u intervalu od 0,2-0,4% do sredine naredne godine, što su nepromijenjena očekivanja u odnosu na istraživanja iz februara. Ipak, vjerovatnoća recesije u narednoj godini je ostala na nivou od 25%, dok za naredne dvije do tri godine vjerovatnoća recesije iznosi 30%. Inflacija bi trebalo da se kreće oko ciljanog nivoa od 2% tokom istog projektovanog horizonta, potencijalno dajući prostora BoE da reaguje. Niti jedan od 75 ekonomista koji su učestvovali u istraživanju ne očekuje da će referentna kamatna stopa biti povećana sa 0,75% na sastanku koji se održava 21. marta. Većina očekuje da će se ova stopa povećati za 0,25% u posljednjem kvartalu ove godine, dok bi naredni rast od 0,25% mogao da se desi krajem 2020. godine.

Kompanije u Velikoj Britaniji su tokom februara smanjile broj zaposlenika najbržim tempom od novembra 2011. godine, dok su se mnoge kompanije odlučile da ne zapošljavaju nove radnike na mjesto onih koji su dobrovoljno napustili posao. Neke kompanije u Velikoj Britaniji su saopštile da je niska stopa nezaposlenosti otežala pronalazak kvalifikovanih zaposlenika.

BoE je objavila da će ponuditi bankama više EUR sa ciljem da se izbjegne bilo kakva novčana kriza nakon Brexita, te je upozorila da druge zemlje EU nisu u potpunosti spremne na mogući finansijski efekat koji bi nepostizanje sporazuma o Brexitu izazvao. Član MPC BoE gđa Tenreyro je juče izjavila da je vjerovatnije da će BoE smanjiti referentnu kamatnu stopu nego da će je povećati u slučaju Brexita bez sporazuma ili u slučaju neurednog Brexita.

Tabela 5: Kretanje ekonomskih indikatora za UK

Red. br.	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	PMI građevinski sektor	FEB	50,5	49,5	50,6
2.	PMI uslužni sektor	FEB	49,9	51,3	50,1
3.	PMI kompozitni sektor	FEB	50,1	51,5	50,3
4.	Zvanične rezerve, promjena (u mil USD)	FEB	-	73	1.535
5.	Halifax cijene kuća (M/M)	FEB	0,1%	5,9%	-3,0%

Tokom protekle sedmice GBP je deprecirala u odnosu na EUR i u odnosu na USD. Kurs EURGBP je zabilježio rast sa nivoa od 0,86070 na nivo od 0,86303, dok je kurs GBPUSD smanjen sa nivoa od 1,3202 na nivo od 1,3015.

JAPAN

Krajem protekle sedmice objavljeni su finalni podaci za četvrti kvartal prošle godine koji su pokazali da je ekonomija Japana u ovom periodu zabilježila ekspanziju od 0,5% na kvartalnom nivou, što je bolji podatak od revidiranog smanjenja zabilježenog u prethodnom kvartalu (-0,7%) i očekivanog rasta (0,4%). Takođe, objavljeni su podaci o kontinuiranom rastu suficita tekućeg računa u januaru. Zamjenik ministra finansija za međunarodne poslove u Japanu Asakawa opravdao je snažan suficit tekućeg računa, koji se uglavnom sastoji od prihoda od inostranih investicija. Suficit tekućeg računa djelimično je podržan i rastom štednje, te je dodao da su japanska direktna ulaganja u inostranstvo pomogla otvaranju radnih mjesta u SAD i Evropi.

BoJ je prošle sedmice prvi put u posljednja tri mjeseca promijenila plan kupovina obveznica za mart i to onih sa rokom dospijanja od 5 i 10 godina. Guverner BoJ Kuroda je izjavio da će BoJ raspravljati i saopštiti odgovarajuće vrijeme za plan izlaska iz ultrastimulativne monetarne politike.

Tabela 6: Kretanje ekonomskih indikatora za Japan

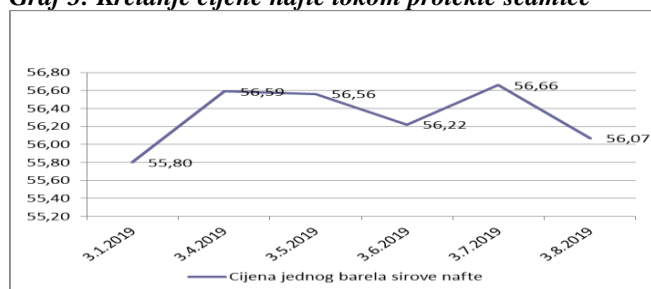
	Ekonomski indikator		Očekivanje	Stvarno stanje	Prethodni
					period
1.	Vodeći indeks F	DEC	-	97,5	97,9
2.	Koicidirajući indeks F	DEC	-	101,8	102,3
3.	Industrijska proizvodnja (G/G) P	JAN	1,3%	0,0%	-1,9%
4.	Maloprodaja (G/G)	JAN	1,4%	0,6%	1,3%
5.	Stopa nezaposlenosti	JAN	2,4%	2,5%	2,4%
6.	Kapitalna potrošnja (G/G)	IV kvartal	4,5%	5,7%	4,5%
7.	PMI prerađivački sektor F	FEB	-	48,9	48,5

JPY je tokom protekle sedmice aprecirao u odnosu na EUR, te je kurs EURJPY zabilježio smanjenje sa nivoa od 127,18 na najniži nivo u posljednjih mjesec dana (124,88). JPY je, takođe, aprecirao u odnosu na USD, te je kurs USDJPY zabilježio blagi pad sa nivoa od 111,89 na nivo od 111,17.

NAFTA I ZLATO

Na otvaranju njujorške berze u ponedjeljak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 55,80 USD (49,10 EUR). Početkom sedmice cijena nafte je povećana na nivo preko 56 USD po barelu pod uticajem očekivanja da bi moglo doći do postizanja trgovinskog sporazuma između SAD i Kine. Ipak, ovaj rast nije bio snažnije izražen zbog mogućnosti da bi se određene zabrinutosti vezane za ovaj sporazum mogle intenzivirati, ali i zbog očekivanja da bi neke zemlje članice OPEC-a, ipak, mogle obnoviti proizvodnju. U narednim danima cijena ovog energenta se održavala na nivou od oko 56 dolara po barelu pod uticajem pojačane bojazni vezano za pitanje globalnog rasta, kao i napretka OPEC-a u aktivnostima sprečavanja prezasićenosti tržišta. Krajem sedmice cijena nafte je smanjena, nakon što su pojedine članice OPEC-a, poput Libije, povećale proizvodnju, dok su investitori uočavali mješovite signale vezano za trgovinski sporazum između Kine i SAD. Očekuje se da će proizvodnja nafte u Libiji u ovom mjesecu nastaviti rastućim tempom, te da će dosegnuti najveći nivo u posljednjih skoro šest godina, nakon što je ova zemlja ponovo pokrenula proizvodnju u najvećem naftnom polju. Na zatvaranju tržišta u petak cijena jednog barela sirove nafte je iznosila 56,07 USD (49,91 EUR).

Graf 3: Kretanje cijene nafte tokom protekle sedmice

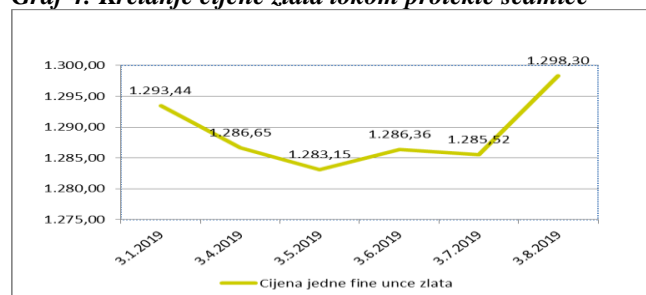
Na otvaranju londonske berze metala u ponedjeljak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.293,44 USD (1.138,09 EUR). Početkom sedmice cijena zlata je smanjena na najniži nivo u posljednjih nešto više od pet sedmica. Najveći uticaj na pad cijene ovog plemenitog metala imala su očekivanja vezano za postizanje trgovinskog sporazuma između SAD i Kine. Zalihe zlata najvećeg fonda koji trguje zlatom, SPDR Gold Trust, su smanjene za 1,5%, što je najveći procentualni pad od decembra 2016. godine. Samo u ovoj godini zalihe zlata ovog fonda su smanjene za 2,7%.

Narodna banka Kine je objavila da su zlatne rezerve Kine blago povećane na 79,498 milijardi USD sa januarskih 79,319 milijardi USD.

Krajem sedmice cijena zlata je značajnije povećana nakon što su podaci sa tržišta rada u SAD bili lošiji od očekivanja. Naime, kompanije u SAD su tokom februara zaposlile najmanji broj radnika u posljednjih godinu dana, što je protumačeno kao signal da tržište rada SAD usporava.

Na zatvaranju tržišta u petak cijena jedne fine unce zlata je iznosila 1.298,30 USD (1.155,59 EUR).

Graf 4: Kretanje cijene zlata tokom protekle sedmice

Pripremili:
Služba Front Office
Odjeljenje za bankarstvo

Odricanje od odgovornosti (Disclaimer)

Navedeni pregled kretanja je zasnovan na eksternim izvorima i ne sadrži bilo kakve komentare, procjene i stavove CBBiH. Centralna banka ne može garantovati njihovu tačnost i ne snosi odgovornost za direktnu ili indirektnu štetu koja može nastupiti kao posljedica korištenja ili nemogućnosti korištenja informacija, materijala ili sadržaja, ili za posljedice odluka donesenih na bazi njih.